

SPIS TREŚCI

WSTĘP	5
ROZDZIAŁ I. PIŚMIENICTWO ŚREDNIOWIECZNE	13
1. Początki piśmiennictwa słowiańskiego na ziemiach zamieszkałych przez Czechów	13
2. Piśmiennictwo łacińskie	17
3. Pieśni religijne. Przekłady <i>Biblij</i> i psalterzy	20
4. Hagiografia i historiografia czeska	23
5. Epika i liryka świecka	26
6. Satyry i pisma filozoficzno-moralne	28
7. Pod znakiem husytyzmu	30
ROZDZIAŁ II. RENESANS I HUMANIZM W PIŚMIENICTWIE CZESKIM	38
1. Między średniowieczem a renesansem	38
2. Wczesny okres humanizmu (renesansu)	40
3. Dojrzały okres myśli humanistycznej. Wiek „weleslawiński”	43
4. Dzieła historiograficzne i kosmograficzne	48
5. Satyra renesansowa	53
6. Manieryzm	55
ROZDZIAŁ III. OKRES BAROKU W PIŚMIENICTWIE CZESKIM	58
1. Niejedno oblicze czeskiego baroku	58
2. Protestantckie piśmiennictwo czeskie na emigracji	62
3. Duchowość barokowa na ziemiach czeskich	68
4. Liryka baroku: hymnografia i modlitewniki, motywy hagiograficzne	69
5. Postyllografia i parenetyka	76
6. Historiografia, topografia i kosmografia	78
7. Język i styl literatury barokowej	80
8. Dramat barokowy. Literatura dla ludu	83
9. Barok po baroku, czyli między „upadkiem” a „odrodzeniem”	87

ROZDZIAŁ IV. CZESKIE ODRODZENIE NARODOWE.....	89
1. „Czeskie odrodzenie” jako okres w dziejach Czech oraz szczególnie typ kultury	89
2. Oświeceniowe początki nowego społeczeństwa czeskiego.....	91
3. Rekonstrukcja czeskiego języka literackiego	95
4. Historyzm jako jeden z filarów ideowych tego okresu	99
5. Czesi jako część „narodu słowiańskiego”	104
6. Ludowe źródła i wzory literatury	109
7. Początki teatru czeskiego. Styl biedermeierowski	114
8. Romantyzm w literaturze czeskiej	118
9. Humorystyka, satyra i początki prozy realistycznej	124
 ROZDZIAŁ V. OD REALIZMU DO NEOROMANTYCZNYCH UNIESIEŃ ...	133
1. Czeskie życie kulturalne w drugiej połowie XIX wieku.....	133
2. Poeci ugrupowania „majowców”.....	136
3. Proza wiejska i prowincjonalna	144
4. Model czeskiej prozy historycznej.....	149
5. Tematy praskie	155
6. „Szkoła narodowa” w literaturze	159
7. Neoromantyzm	163
8. W drodze na Parnas	166
 ROZDZIAŁ VI. LITERATURA NIEMIECKOJĘZyczna NA ZIEMIACH CZESKICH.....	172
1. Uzasadnienie tematyki	172
2. Od średniowiecza do baroku	174
3. Niemieckojęzyczna literatura z Czech w czasach czeskiego odrodzenia narodowego	178
4. Austriaccy mistrzowie prozy realistycznej w Czechach	183
5. Niemieckojęzyczni pisarze przełomu wieków	187
6. „Praski krag” pisarzy niemieckojęzycznych	193
7. „Tłumaczenie kultur” i wzajemne inspiracje.....	198
 ROZDZIAŁ VII. CZESKA LITERATURA PRZEŁOMU STULECI	203
1. Koniec formacji realistyczno-romantycznej	203
2. Dekadentyzm czeski i czasopismo „Moderní revue”	206
3. Ugrupowanie Czeskiej Moderny. Symbolizm i impresjonizm	211
4. „Burzycielstwo” i witalizm	220
5. Orientacja katolicka	230
6. Naturaliści	235
7. Między moderną a ekspresją	239
8. Hašek – outsider i zwycięzca	242
9. Teatr Narodowy i twórczość dramatyczna.....	246

ROZDZIAŁ VIII. W LITERACKIM ROZLEWISKU MIĘDZYWOJNIA 251

1. Powstanie Czechosłowacji i literatura legionowa	251
2. Pisarstwo braci Čapkůw	253
3. Pisarze pragmatyści z kręgu promasarykowskiego	259
4. Cywilizm i literatura proletariacka	264
5. Poetyzm i Związek Twórczy „Devětsil”	273
6. Surrealizm w poezji	281
7. Fascynacja śmiercią, czyli „ciemny” nurt poezji czeskiej	285
8. Eksperyment w prozie	289
9. Literatura katolicka i ruralizm	295
10. Dramat i teatr	302
11. Rozrywka masowa i jej podteksty	307

ROZDZIAŁ IX. DWA ZNIEWOLENIA 311

1. Od Monachium 1938 roku do „zwycięskiego lutego” 1948	311
2. Poeci w latach wojny	313
3. Proza psychologiczna	317
4. Proza historyczna	322
5. Baśniowość, fantastyka i przygoda	324
6. Drugie zniewolenie	328
7. Nowi surrealiści i pierwsza fala undergroundu	334
8. Proza o tematyce strachu i zagrożenia	339

ROZDZIAŁ X. „ZŁOTE” LATA SZEŚĆDZIESIĄTE 346

Uwagi wstępne	346
1. Pokolenie pisma „Květen” i „mała odwilż” w kulturze czeskiej	347
2. Proza straconych złudzeń	350
3. Nadzieja i rozczarowanie	353
4. „Złote” czasy prozy	357
5. Liryzacja prozy	365
6. Poezja wobec egzystencji ludzkiej	370
7. Eksperyment w poezji i prozie	375
8. Dramat i mniejsze formy sceniczne	380

ROZDZIAŁ XI. CZAS „NORMALIZACJI” I CZAS „NORMALNOŚCI” 389

Uwagi wstępne	389
1. Literatura ograniczona „normalizacją”	390
2. Samizdat, czyli grupy dwudziestowiecznych kopistów	401
3. Underground literacki	405
4. Dola banity	412
5. Dramaturgia „przed kurtyną” i „za nią”	422
6. Przewartościowania i powroty	431
7. Proza „autentyczna” – dzienniki, pamiętniki, wspomnienia	435

8. <i>Genius loci</i> wielkich miast	440
9. Historyczne palimpsesty	445
10. Przeżycie pokoleniowe	450
11. Między postmodernizmem a popliteraturą	456
12. W stronę globalizacji	459
Bibliografia	467
Wykaz wybranych dzieł pisarzy czeskich w polskich tłumaczeniach, wydanych po 1945 roku	471
Indeks osób	507
Spis i źródła ilustracji	521